

SMERNICE ZA DELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE DO ZAHODNEGA BALKANA

I. NAMEN

Smernice za delovanje Republike Slovenije (v nadaljevanju: RS) do Zahodnega Balkana definirajo prednostna področja in ukrepe, ki so potrebni za bolj usklajen in koordiniran nastop vseh subjektov RS, tako državnih kot gospodarskih in drugih, v regiji. Končni cilj je ustvarjanje ugodnega okolja na Zahodnem Balkanu za zastopanje slovenskih nacionalnih interesov, med katerimi so varnost, stabilnost in razvoj regije Zahodnega Balkana brez dvoma prioriteta RS in slovenskega gospodarstva, ter prispevanje k razvoju in trajni stabilnosti celotne regije.

Cilj smernic je tudi identifikacija in odprava notranjih administrativnih ovir v RS v odnosih do regije, s čimer bi pospešili gospodarske, socialne in komunikacijske tokove z regijo ter obnovili in posledično utrdili povezanost Zahodnega Balkana. Cilj je tudi pomoč pri mehčanju oz. odpravljanju še zadnjih političnih napetosti in trenj med državami, ki si delijo tragično zgodovino balkanskih vojn, da si bodo skozi nove oblike medsebojnega sodelovanja lahko delile tudi boljše prihodnost.

II. INSTRUMENTI IN PREDNOSTNA PODROČJA DELOVANJA RS NA ZAHODNEM BALKANU

1. Krepitev političnega sodelovanja z državami Zahodnega Balkana

- RS si bo v bilateralnih odnosih in z delovanjem v EU in Natu prizadevala: da se regija približuje in vstopi v evro-atlantske integracije; za sodelovanje med državami v regiji na podlagi dobrososedskih odnosov; za učinkovito reševanje odprtih bilateralnih vprašanj; za stabilnost in varnost v regiji; za socialni, gospodarski in trajnostni razvoj regije; za uspešno sodelovanje držav v regiji z Mednarodnim sodiščem za nekdanjo Jugoslavijo. V ta namen bo RS krepila odnose z državami v regiji na vseh področjih na vladni ravni, spodbujala okrepljeno parlamentarno sodelovanje in krepila sodelovanje s slovenskimi poslanci v Evropskem parlamentu. Vitalni interes Slovenije je, da bi vse države Zahodnega Balkana čim hitreje postale članice evro-atlantskih integracij na podlagi doseganja kriterijev. RS si bo aktivno prizadevala, da bi se med njimi okrepilo sodelovanje in vzpostavili tudi instrumenti vzajemne pomoči pri doseganju teh ključnih ciljev.
- Republika Slovenija si bo prizadevala dosegati napredek pri razreševanju vseh odprtih vprašanj nasledstva v skladu s Sporazumom o vprašanih nasledstva.
- **Albanija.** RS bo podpirala prizadevanja Albanije za pridobitev statusa kandidatke za članstvo v EU in kasneje za polnopravno članstvo. Pomagala bo pri izvajanju potrebnih reform za doseganje evropskih standardov.
- **Bosna in Hercegovina.** RS si bo prizadevala, da bo v BiH dosežen dogovor o reformah, potrebnih za učinkovito delovanje države; za napredek v približevanju evro-atlantskim integracijam, vključno s članstvom v EU in Nato in pozitivno oceno Evropske komisije. Slovenija se zavzema za zaprtje Pisarne Visokega predstavnika mednarodne skupnosti (OHR) v primeru, ko bodo za to izpolnjeni postavljeni pogoji in cilji. Hkrati Slovenija podpira nadaljnjo krepitev prisotnosti EU v BiH kot enotni in celoviti državi. Pri tem bo RS še naprej upoštevala dejstvo, da je BiH večnacionalna država, ki terja pozorno obravnavo interesov vsakega od treh konstitutivnih narodov.
- **Črna gora.** RS bo pomagala Črni gori pri pogajanjih za članstvo v EU in podpirala prizadevanja Črne gore za članstvo v NATO. Pomagala bo pri izvajanju potrebnih reform za doseganje evropskih standardov. Poseben interes Slovenije je pritegnitev Črne gore v aktivnosti za zaščito Jadranskega morja in skupno upravljanje z njegovimi naravnimi bogastvi.
- **Kosovo.** RS si bo prizadevala za izboljšanje socialnih in gospodarskih razmer na

Kosovu ter za reforme, potrebne za doseganje evropskih standardov oz. za približevanje Kosova evro-atlantskim povezavam. RS bo spodbujala dialog med predstavniki srbskih in kosovskih oblasti v korist izboljšanja življenjskih pogojev vseh prebivalcev ob poudarjeni skrbi za narodne in druge manjšine in za ohranitev bogate kulturne dediščine.

- **Makedonija.** RS si bo prizadevala za začetek pogajanj za članstvo Makedonije v EU ter bo nudila pomoč pri izvajanju potrebnih reform. Prav tako si bo RS še nadalje prizadevala za čimprejšnje članstvo Makedonije v Natu. RS bo podprla vsako obojestransko sprejemljivo rešitev za ureditev dolgoletnega spora o imenu med Makedonijo in Grčijo.
- **Srbija.** RS bo podpirala približevanje Srbije EU. RS bo nadaljevala z izvajanjem pomoči Srbiji pri uresničevanju reform, potrebnih za njeno čimprejšnje približevanje EU oz. evro-atlantskim integracijam.

2. Podpora procesom približevanja Zahodnega Balkana EU, Natu in drugim mednarodnim organizacijam

- **Delovanje RS v EU:** RS bo nadaljevala s politično podporo kandidatkam in potencialnim kandidatkam za članstvo v EU oziroma širitvenim procesom znotraj EU. Skrbela bo za kontinuirano razpravo o Zahodnem Balkanu v delovnih telesih in na najvišjih ravneh EU ter v bilateralnih odnosih z državami članicami EU ter načrtno izgrajevala partnerstva z državami EU za ohranjanje evropske perspektive regije (oblikovanje mreže držav podpornic). RS bo nadaljevala in krepila sodelovanje v instrumentih, ki regijo Zahodnega Balkana bližajo (standardom) EU in krepijo evropsko perspektivo, se zavzemala za vzpostavitev morebitnih novih instrumentov, in spodbujala države v regiji, da čim prej rešijo vsa bilateralna vprašanja.
- **Delovanje RS v Natu:** Za RS je strateškega pomena približevanje in članstvo držav Zahodnega Balkana v Natu. RS bo nadaljevala s politično podporo kandidatkam in aspirantkam za članstvo v Natu, si prizadevala za politiko odprtih vrat Nata ter nudila strokovno-tehnično pomoč tako pri pripravi in izvajanju različnih partnerskih aktivnosti kot v procesu vključevanja v Nato.
- **Delovanje RS v OZN, Svetu Evrope in OVSE:** RS bo podpirala dejavnosti mednarodnih in regionalnih organizacij, ki krepijo reformne procese in razvoj regije Zahodnega Balkana. Podpirala bo politične procese, ki potekajo v teh organizacijah in ki si prizadevajo za miroljubno razrešitev odprtih vprašanj, povezanih z državami regije.
- **Bilateralno delovanje RS:** RS bo krepila bilateralne odnose in sodelovala z državami, ki imajo podobna stališča in odnose do Zahodnega Balkana. RS bo (tudi s pomočjo ustanov, ki jih je ustanovila Vlada RS) nadaljevala s koordinirano in ciljno usmerjeno pomočjo v reformnih procesih in prevzemanju standardov v državah Zahodnega Balkana, potrebnih za izpolnitev kriterijev za članstvo v evro-atlantskih povezavah; in sicer v okviru bilateralnega sodelovanja v obliki konzultacij, izobraževanj, mednarodnega razvojnega sodelovanja, tehnične pomoči, projektov tesnega medinstitucionalnega sodelovanja (t.i. twinning) itd.

3. Krepitev gospodarske prisotnosti na Zahodnem Balkanu

- Vlada RS bo spodbujala gospodarsko sodelovanje z državami Zahodnega Balkana z organizacijo vhodnih in izhodnih gospodarskih delegacij, s podporo pri aktivnostih obstoječih poslovnih klubov in s spodbujanjem nastajanja novih, s podporo pri sejamskih nastopih slovenskih podjetij na teh trgih in z zagotavljanjem tržnih informacij ter informacij o konkretnih poslovnih priložnostih.
- Ministrstvo za zunanje zadeve bo okrepilo bilateralno gospodarsko sodelovanje z državami Zahodnega Balkana. Zavzemalo se bo za izvajanje letnih zasedanj mešanih komisij za gospodarsko sodelovanje s posameznimi državami. Ministrstvo za zunanje zadeve in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo si bosta prizadevali za usklajeno promocijo slovenskega gospodarstva na Zahodnem Balkanu, zagotavljali hitro odzivnost pri posredovanju informacij gospodarstvenikom in jim nudili pomoč ob morebitnih težavah. Prav tako bosta Ministrstvo za zunanje zadeve in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo okrepili sodelovanje med diplomatsko-konzularnimi predstavništvi v regiji in slovenskimi poslovnimi klubi.

- RS si bo prizadevala za ustvarjanje ugodne poslovne klime na Zahodnem Balkanu, tudi preko oblikovanja novih in krepitve obstoječih mehanizmov EU, regionalnih in mednarodnih organizacij.
- RS bo prispevala k povečanju prepoznavnosti slovenskih blagovnih in tržnih znamk ter k promociji ponudbe slovenskega gospodarstva in Slovenije kot turistične destinacije. RS si bo prizadevala za krepitev sodelovanja na področju turizma z državami v regiji.
- RS si bo prizadevala, da postane stičišče za prodor podjetij iz tretjih trgov na trg Zahodnega Balkana, hkrati pa bo promovirala Slovenijo in njen geostrateški položaj kot izhodišče za nastop podjetij iz regije na trgih zahodne in srednje Evrope.
- RS bo okrepila aktivnosti za privabljanje tujih neposrednih investicij in podpirala slovenske investitorje na trgih Zahodnega Balkana ter na ta način utrdila svojo vlogo v regiji.
- RS bo izvajala izobraževanja za slovenske izvoznike na področju priprave izvoznega načrta in poslovanja na omenjenih trgih. Hkrati bo podpirala prenos znanja in izkušenj glede vstopa na te trge, in sicer iz večjih podjetij na manjša in manj izkušena podjetja.
- Zavzemali se bomo za jasno opredeljen cilj držav Zahodnega Balkana glede približevanja EU in gospodarstvom pri tem pomagali, saj bo potreben postopen razvoj in dvig gospodarstva držav na potencialni nivo, ki ga regija dejansko ima - na vseh področjih, predvsem pa v izgradnji infrastrukture in transportnih povezav ter ostalih komunikacij, pomemben pa je tudi skladen razvoj na področju energetike. Na regijo Zahodnega Balkana bo potrebno gledati dolgoročno ter imeti pred očmi, kako daleč so te države prišle v zadnjem obdobju, ob upoštevanju raznolikosti celotne regije, kakor tudi področij znotraj posameznih držav.
- V državah je prisotno pomanjkanje kapacitet na vseh področjih gospodarstva, zato so nujne tuje investicije, pri čemer je poudarek predvsem na boljši infrastrukturi in med-regijski povezanosti; Slovenija lahko pomaga s privabljanjem tujih investitorjev v regijo in vlaganjem v skupne projekte, ki presegajo nacionalne meje posameznih držav.

4. Mednarodno razvojno sodelovanje na Zahodnem Balkanu

- V skladu s potrebami držav v regiji si bo RS prizadevala za koordinirano in učinkovito izvajanje mednarodne razvojne pomoči v državah Zahodnega Balkana, ki jo bo izvajala na podlagi Resolucije o mednarodnem razvojnem sodelovanju RS do leta 2015, sklenjenih bilateralnih sporazumov o razvojnem sodelovanju in drugih relevantnih sporazumov.
- RS bo svoje aktivnosti v državah Zahodnega Balkana osredotočala na vzpostavljanje in krepitev družbenih storitev (usposabljanje administracije in institucij pri približevanju EU na načelih dobrega vladanja in vladavine prava), gospodarskih storitev in infrastrukture (energetske, okoljske, prometne, telekomunikacijske, zdravstvene in izobraževalne) ter promocije človekovih pravic.
- RS bo identificirala in krepila sodelovanje z državami in mednarodnimi organizacijami, ki so pripravljene sodelovati pri skupnih razvojnih projektih na Zahodnem Balkanu.
- Državni organi in druge institucije, ki izvajajo mednarodno razvojno sodelovanje, se bodo aktivno vključevali v izvajanje predpristopne pomoči, ki ga EU namenja državam Zahodnega Balkana pri njihovem vključevanju v EU. Ta pomoč bo osredotočena na države, ki hitreje napredujejo v pridružitvenem procesu.
- Ministrstvo za zunanje zadeve bo skrbelo za usklajevanje bilateralnih programov razvojne pomoči s programi in možnostmi financiranja s strani EU ter drugih donatoric.
- RS bo krepila in spodbujala vključenost slovenskih ustanov in nevladnih organizacij (v nadaljevanju: NVO) v izvajanje razvojne pomoči na Zahodnem Balkanu.
- Ministrstva in vladne službe RS bodo usklajeno in koordinirano z Ministrstvom za zunanje zadeve v tesnem sodelovanju s partnerskimi organi v državah Zahodnega Balkana še naprej nudili pomoč in nadaljevali prizadevanja za napredek v teh državah na različnih področjih s poudarkom na prevzemanju norm in standardov EU.
- Izvajalske ustanove, ki jih je ustanovila ali soustanovila Vlada RS, bodo nadaljevale s programi pomoči, predvsem glede vzpostavljanja modernih javnofinančnih sistemov in sodobne javne uprave, usposabljanja državnih in lokalnih administracij v skladu s sodobnimi standardi, modernizacijo gospodarske in družbene infrastrukture ter pomoči pri izgradnji učinkovitega zdravstvenega in socialnega varstva za ranljive skupine.

5. Krepitev sodelovanja z državami Zahodnega Balkana na področju evropskih integracij

- RS bo spodbujala države Zahodnega Balkana pri izpolnjevanju pogojev za članstvo v EU.
- RS bo še nadalje nudila pomoč državam Zahodnega Balkana pri soočanju z izzivi, ki jih prinašajo evropske integracije, pri koordinaciji procesa vključevanja v EU, načrtovanju izpolnjevanja pogojev za članstvo v EU in spremljanju napredka v stabilizacijsko-pridružitvenem procesu.

6. Krepitev sodelovanja na področju obrambe in obvladovanja nesreč

- RS bo še naprej nudila pomoč pri izvedbi obrambnih reform v državah Zahodnega Balkana. Ministrstvo za obrambo bo dejavnosti izvajalo preko bilateralnega sodelovanja in regionalnih institucionalnih okvirov ter ob sodelovanju mednarodnih organizacij in tretjih držav, ki izkazujejo konkreten interes za sodelovanje v procesu obrambnih reform na Zahodnem Balkanu.
- RS bo spodbujala različne oblike obrambnega sodelovanja z državami Zahodnega Balkana, tako na bilateralni kot na multilateralni ravni, od prenosa izkušenj in dobrih praks iz procesa obrambnih reform in skupnega usposabljanja do morebitnega skupnega angažiranja v mednarodnih operacijah in misijah.
- RS bo v bilateralnih odnosih in v okviru regionalnega sodelovanja, predvsem Pobude za pripravljenost na nesreče in njihovo preprečevanje za Jugovzhodno Evropo, zlasti z različnimi oblikami usposabljanja prenašala znanje in izkušnje na področju obvladovanja nesreč.
- RS bo nadaljevala prizadevanja za približevanje držav Zahodnega Balkana mehanizmu civilne zaščite EU. Prizadevala si bo za vodilno vlogo pri realizaciji programa predpristopne pomoči na področju civilne zaščite, ki je bil načrtan v času slovenskega predsedovanja Svetu EU.

7. Krepitev sodelovanja na področju notranjih zadev, pravosodja in javne uprave

- Ministrstvo za notranje zadeve in Policija bosta nadaljevala prizadevanja za prenos standardov EU in držav članic schengenskega območja na področju migracij, upravljanja meja, boja proti čezmejnem organiziranem kriminalu in terorizmu v državah Zahodnega Balkana. Nadaljevala bosta s prenosom dobrih praks na področju migracij in preprečevanja čezmejne organizirane kriminalitete, še posebej na področju trgovine z ljudmi, prepovedanih drog in gospodarske kriminalitete ter korupcije s ciljem doseči skladnost izvajanja ukrepov in varnostnega sodelovanja v regiji.
- Ministrstvo za notranje zadeve bo še nadalje podpiralo in spodbujalo učinkovito koriščenje in promocijo delujočih pobud, ki so učinkovite in uživajo podporo v regiji in širše, katerih namen je krepitev čezmejnega policijskega sodelovanja v državah Zahodnega Balkana. V skladu z načelom racionalnosti si bo še naprej zavzemalo za preprečevanje podvajanj na področju regionalnega varnostnega sodelovanja regionalnih akterjev in čim učinkovitejše ter hitrejše izpolnjevanje pogojev pod okriljem predpristopnega procesa.
- RS bo še naprej promovirala vladavino prava in podpirala ukrepe za krepitev pravne države.
- Ministrstvo za pravosodje in javno upravo bo z neposrednim bilateralnim sodelovanjem, prenosom izkušenj in dobrih praks ter drugimi oblikami pomoči podpiralo krepitev pravosodnih institucij in javne uprave in sprejem uveljavljenih standardov na področju pravosodja in javne uprave, pri tem pa bo posebno pozornost posvečalo neodvisnosti, nepristranskosti in strokovnosti pravosodja in zagotavljanju temeljnih pravic ter pravosodnem sodelovanju v civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah.
- Ministrstvo za pravosodje in javno upravo bo podpiralo dejavnosti v mednarodnih organizacijah in regionalnih pobudah, ki bodo sprejemale ukrepe za podporo pravosodnim sistemom, olajšale prevzem pravnega reda EU v notranjo zakonodajo, omogočile krepitev institucij ter podpirale sodelovanje s pravosodnimi organi držav Zahodnega Balkana.
- Urad Vlade RS za varovanje tajnih podatkov bo v bilateralnih odnosih in z iniciativo intenziviranja multilateralnega regionalnega sodelovanja ter ob sodelovanju mednarodnih organizacij spodbujal in krepil poenotenje standardov

varovanja tajnih podatkov ter z različnimi oblikami usposabljanja prenašal znanje in izkušnje na tem področju.

8. Krepitev sodelovanja z državami Zahodnega Balkana na področjih kmetijstva, okolja in zdravstva

- Ministrstvo za kmetijstvo in okolje in organi v sestavi bodo nadaljevali s sodelovanjem pri projektih, ki podpirajo institucionalno in administrativno izgradnjo struktur, pripravo nacionalnih strategij in operativnih programov za razvoj kmetijstva in podeželja. Tudi v bodoče bo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje sodelovalo pri prevzemanju in uveljavljanju pravnega reda EU na veterinarskem in fitosanitarnem področju ter prispevalo k povečanju absorpcijske sposobnosti držav kandidatk za koriščenje predpristopne pomoči EU. Z ministrstvi držav Zahodnega Balkana se bodo še naprej pripravljali programi dvostranske tehnične pomoči v kmetijstvu, gozdarstvu in razvoju podeželja.
- RS bo spodbujala sodelovanje v regiji Zahodnega Balkana pri varovanju okolja, ohranjanju narave in ekosistemov, prilagajanju podnebnim spremembam in zmanjševanju emisij toplogrednih plinov. Prizadevala si bo za celovite rešitve pri varovanju in trajnostnem razvoju Jadranskega morja, Dinarskega loka, porečja reke Donave – še posebej bazena reke Save in drugih zemljepisnih celot. Državam Zahodnega Balkana bo nudila primere dobre prakse in igrala vlogo povezovalne države med drugimi članicami EU (npr. Strategijo EU za Podonavsko regijo) in njimi. Slovenija bo predstavila pobudo za aktivnejše sodelovanje na Dinarskem loku (po uspešnem zgledu Alpske konvencije) in si tako ustvarila možnosti za okrepitev položaja za nadaljnje sodelovanje ter si odprla nove možnosti gospodarskega, raziskovalnega, izobraževalnega, kulturnega in drugega sodelovanja v tej regiji.
- Ministrstvo za zunanje zadeve namerava za potrebe aktivnega povezovanja okoljske in gospodarske diplomacije na DKP-jih v regiji postopoma vzpostaviti funkcijo okoljskih atašeev.
- Ministrstvo za zdravje bo nadaljevalo s sodelovanjem in krepitvijo usposobljenosti oz. zmogljivosti na področju zdravstva na bilateralni ravni ter v okviru projektov in programov Zdravstvene mreže Jugovzhodne Evrope.

9. Spodbujanje šolanja študentov z Zahodnega Balkana v RS

- RS bo spodbujala sodelovanje visokošolskih institucij in posameznikov v regiji, zlasti izmenjave izkušenj in primerov dobrih praks ter izmenjave visokošolskih učiteljev, sodelavcev in študentov.
- RS bo spodbujala šolanje študentov z Zahodnega Balkana v RS. Pristojna ministrstva bodo nadaljevala z dejavnostmi aktivne štipendijske politike za državljane iz regije, tudi v sodelovanju s partnerskimi državami in v okviru regionalnih programov ter nadaljevala z ukrepi za olajšanje pogojev za študij za študente z Zahodnega Balkana, vključno z vzpostavitvijo sistema oprostitve plačila šolnin za tujce na podlagi vzajemnosti.

10. Krepitev znanstveno-tehnološkega sodelovanja in povezovanja na področju informacijske družbe

- RS bo krepila bilateralno in regijsko sodelovanje na področju raziskav in znanosti z državami v regiji za povečanje konkurenčnosti in uspešnosti ob skupnem kandidiranju za evropska raziskovalna finančna sredstva z namenom hitreje integracije držav Zahodnega Balkana v evropski raziskovalni prostor.
- RS si bo prizadevala za prenos slovenskih izkušenj, modelov in dobre prakse na področju znanosti za krepitev izgradnje institucij in človeških potencialov v državah Zahodnega Balkana.
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport bo proučilo možnosti za povečanje števila izmenjav raziskovalcev v okviru bilateralnih raziskovalnih projektov.
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport bo še naprej podpiralo projekt knjižnično-informacijskega sistema in informacijskega sistema o raziskovalni dejavnosti kot primer dobre prakse na področju informacijske infrastrukture.

11. Mednarodno sodelovanje v kulturi in medkulturni dialog

- RS bo na področju kulture v zunanjih odnosih krepila sodelovanje v kulturi in medkulturni dialog z in med državami Zahodnega Balkana preko sodelovanja v regionalnih in mednarodnih kulturnih povezavah, projektih in pobudah, predvsem tistih, ki povezujejo regijo, izhajajo iz civilne družbe, upoštevajo lokalne posebnosti in spodbujajo mobilnost ustvarjalcev v kulturi.
- V regiji Zahodnega Balkana bo delovala povezovalno in vključujoče, aktivno bo vzpodbujala sinergije med mednarodnimi donatorji na področju kulture v regiji, med državami članicami in nečlanicami EU ter Evropsko komisijo in ostalimi pomembnimi mednarodnimi organizacijami. Prizadevala si bo, da se sredstva za pospeševanje procesov evropske integracije regije namenijo tudi za doseg omenjenih ciljev in izgradnjo kulturne infrastrukture.
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport bo aktivno sodelovalo v Svetu ministrov za kulturo Jugovzhodne Evrope, forumu za kulturne izmenjave, ki temelji na prepričanju, da so skupne kulturne vrednote, izmenjava izkušenj in dediščine edinstven instrument za ohranjanje miru, blaginje in sožitja v regiji.
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport namerava nadaljevati in poglobiti svoja prizadevanja na področju kulturne dediščine v državah Zahodnega Balkana v okviru nadaljevanja t.i. »Ljubljanskega procesa«.
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport in Ministrstvo za zunanje zadeve bosta sodelovali z »European Cultural Foundation« pri programu »Balkan Incentive Fund for Culture«. V ta namen bo Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport vzpostavilo informacijsko platformo, ki bo združevala podatke o multilateralnih kulturnih programih in iniciativah v tej regiji, omogočala izmenjavo izkušenj in dobrih praks ter zagotavljala pretok informacij.

12. Ukrepi na področju zakonitega priseljevanja

- RS bo lahko na podlagi pripravljene Strategije ekonomskih migracij, ki zaenkrat predstavlja edini strateški dokument Slovenije na področju celovitega urejanja priseljevanja tujcev z namenom zaposlitve ali dela, identificirala svoje prednosti in potrebe pri zaposlovanju državljanov Zahodnega Balkana, ki imajo primerjalno prednost v jezikovni sorodnosti, bližini doma ter tradicionalni prisotnosti na slovenskem trgu dela.
- RS bo lahko po sprejemu Strategije ekonomskih migracij s strani Vlade RS začela izvajati akcijski načrt, ki bo natančno določil širok spekter ukrepov za spodbujanje priseljevanja glede na povpraševanje na trgu dela, poenostavitev in poenotenje postopkov za sprejem državljanov Zahodnega Balkana za namene dela in zaposlitve ter promocijo večje mobilnosti delovne sile. Pri tem si bo, skladno z mednarodnopravnimi zavezami s področja človekovih pravic, prizadevala zagotoviti socialno varnost za tujce na delu v RS.
- V skladu s politiko na področju ekonomskih migracij bo RS posameznim državam Zahodnega Balkana ponudila sklepanje bilateralnih sporazumov o zaposlovanju njihovih državljanov v Republiki Sloveniji. Načela sporazumov vsebinsko izhajajo iz Resolucije o migracijski politiki RS in hkrati dosledno sledijo referenčnemu okviru politik EU na področju vzpostavljanja celovite migracijske politike.
- S sklepanjem bilateralnih sporazumov bo RS lahko proaktivno načrtovala zagotavljanje potreb po ustrezni delovni sili glede na trenutne potrebe slovenskega gospodarstva, demografske kazalce v prihodnjem obdobju oziroma vsakokratnega stanja na slovenskem trgu dela. RS bi lahko na podlagi sklenjenih bilateralnih sporazumov spodbudila razmislek o vzpostavitvi območja prostega pretoka delovne sile na Zahodnem Balkanu še pred vstopom vseh držav Zahodnega Balkana v Evropsko unijo.

13. Povečanje mobilnosti za državljane držav Zahodnega Balkana

- Ministrstvo za zunanje zadeve, Ministrstvo za notranje zadeve in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve bodo proučili možnosti za hitre postopke pri pridobivanju potrebnih dokumentov za potovanja in daljša bivanja državljanov iz držav Zahodnega Balkana, še posebej za namene študijskih, gospodarskih, znanstveno-raziskovalnih in kulturnih potovanj.
- RS si bo v okviru EU prizadevala za uvedbo vizumske liberalizacije za vse države

Zahodnega Balkana.

14. Okrepitev in razvoj prometnih in energetske povezav

- RS si bo prizadevala za oblikovanje energetske mreže, organizacij, pogodb in drugih oblik sodelovanja na Zahodnem Balkanu, ki bodo izboljšale varnost energetske oskrbe (npr. regionalna borza z električno energijo v JVE, Pogodba o energetske skupnosti, plinski forum itd.).
- RS si bo prizadevala za oblikovanje organizacij, pogodb in drugih oblik sodelovanja, s katerimi se bodo izboljšale prometne povezave med regijo Zahodnega Balkana in RS ter EU (npr. Pogodba o transportni skupnosti ipd.), in za nadaljnji razvoj 10. evropskega prometnega koridorja.
- RS bo spodbujala vlaganja v prometno in energetske infrastrukturo na Zahodnem Balkanu ter oblikovanje urejene naložbene zakonodaje in transparentno, predvidljivo poslovno okolje; prenos znanja preko usposabljanja lokalnih energetske strokovnjakov; uporabo obnovljivih virov energije in proizvodnjo energije iz obnovljivih virov.

15. Spodbujanje medregionalnega sodelovanja in povezovanja držav in regij Zahodnega Balkana

- RS bo krepila dejavnosti v regionalnih organizacijah in drugih povezavah, ki vključujejo države Zahodnega Balkana, ter si prizadevala za učinkovito sodelovanje med državami na Zahodnem Balkanu (tudi v okviru makroregionalnih pobud EU).
- RS bo krepila regionalno sodelovanje, začeto na srečanju voditeljev držav Zahodnega Balkana na Brdu 20. marca 2010, oz. t.i. Brdo proces, s katerim želimo povezati regijo na vseh področjih medsebojnega sodelovanja in vzajemne pomoči na poti v evro-atlantske integracije.
- RS bo sodelovala v regionalnih pobudah, kjer oceni, da je to smiselno ali v njenem interesu.

16. Krepitev prisotnosti RS in predstavnikov RS na Zahodnem Balkanu

- Ministrstvo za zunanje zadeve pripravi program aktivnejšega spremljanja razpisov mednarodnih organizacij in EU za zaposlovanje slovenskih državljanov ter napotitve uslužbencev in strokovnjakov v misije in regionalne pisarne mednarodnih organizacij in EU na Zahodnem Balkanu ter na delovna mesta v mednarodnih organizacijah, v Skupni evropski zunanji službi, v Evropski komisiji in Svetu EU, ki se ukvarjajo s političnimi in razvojnimi dimenzijami Zahodnega Balkana.
- Vlada RS, ministrstva in vladne službe bodo spodbujali napotitve uslužbencev na zgoraj omenjena delovna mesta in v misije za opazovanje volitev na Zahodnem Balkanu.
- RS si bo prizadevala za uspešne kandidature slovenskih kandidatov na odgovorne funkcije na Zahodnem Balkanu ali na funkcije, povezane z Zahodnim Balkanom.
- RS s ciljem varnosti neposredne soseščine ohranja prioriteto sodelovanja pripadnikov Slovenske vojske, policije in drugega osebja v operacijah in misijah na Zahodnem Balkanu.
- RS si bo prizadevala za pridobitev sedežev, podružnic, središčnih pisarn ipd. mednarodnih organizacij, ki bi pokrivali področja držav Zahodnega Balkana.

17. Krepitev in povezovanje slovenske manjšine

- RS bo spodbujala povezovanje slovenskih društev, izboljšala koordinacijo med obstoječimi društvi in širila mrežo društev na regije in države, kjer ta še ne delujejo.
- RS si bo prizadevala za gospodarsko krepitev slovenske manjšine v državah Zahodnega Balkana prek povezovanja s slovenskimi gospodarskimi združenji ter razvijanjem znanj in projektov s ciljem omogočanja aktivne vloge manjšin v pridobivanju evropskih sredstev.
- RS bo krepila strukturo in inštitucije slovenske manjšine ter vsestransko navezovanje stikov prek slovenskih organizacij in posameznikov, ki delujejo na območju Zahodnega Balkana.
- Pristojna ministrstva in vladne službe RS si bodo prizadevali za ohranjanje in širjenje znanja slovenskega jezika med pripadniki slovenske manjšine ter zainteresiranimi

pripadniki večinskega naroda v posameznih državah Zahodnega Balkana.

- Pristojna ministrstva in vladne službe RS si bodo v sodelovanju s slovenskimi manjšinskimi in drugimi organizacijami civilne družbe prizadevali k širitvi vidnosti slovenskih televizijskih programov in rasti prisotnosti drugih slovenskih medijev na prostoru Zahodnega Balkana.

18. Izboljšanje pretoka informacij in koordinacije

- Za uresničevanje smernic Vlada RS imenuje nacionalnega koordinatorja za Zahodni Balkan, ki deluje v okviru Ministrstva za zunanje zadeve.
- Vlada RS za potrebe uspešnega izvajanja nalog oblikuje poseben Koordinacijski odbor za Zahodni Balkan, ki ga vodi nacionalni koordinator. Odbor sestavljajo predstavniki ministrstev in vladnih služb, predstavniki gospodarstva, akademskih vrst in NVO.
- Ministrstvo za zunanje zadeve s pomočjo DKP-jev koordinira dejavnosti RS na Zahodnem Balkanu in skrbi za ustrezno obveščenost ministrstev in vladnih služb, predstavnikov gospodarstva in gospodarskih združenj, zadevnih NVO, predstavnikov kulture in drugih akterjev. Ministrstvo za zunanje zadeve preko mreže DKP-jev v regiji redno vzdržuje stike s predstavniki RS, ki delujejo v mednarodnih strukturah na Zahodnem Balkanu, vključno s pripadniki Slovenske vojske, policije in drugega osebja, s predstavniki slovenskega gospodarstva in drugimi slovenskimi državljani, delujočimi v državi akreditacije, ter pripadniki slovenskih skupnosti. DKP-ji v regiji imajo vlogo koordinatorja, povezovalca in informacijskega središča za slovenske akterje.
- Ministrstvo za zunanje zadeve skrbi za učinkovito informiranje in promocijske dejavnosti v zvezi z izvajanjem Strategije za delovanje Republike Slovenije do Zahodnega Balkana. V okviru finančnih zmožnosti Ministrstvo za zunanje zadeve oblikuje projekt »Povezovanje Balkana«, v angleški različici »Reconnecting Balkans«, v okviru katerega oblikuje spletno stran v slovenskem in angleškem jeziku (ter v nadaljevanju tudi v jezikih držav regije), kjer bodo v obeh jezikih na voljo vse informacije o delovanju Slovenije v regiji, ter ključne praktične informacije, tako iz Slovenije kot iz regije (novice, štipendije, vizumske informacije, gospodarske priložnosti, razpisi, natečaji itd.).
- Koordinacijski odbor na podlagi prispevkov ministrstev in vladnih služb pripravi akcijski načrt z načrtovanimi dejavnostmi RS na Zahodnem Balkanu.

19. Komunikacijska podpora in promocija

- Usklajeno in okrepljeno delovanje RS na Zahodnem Balkanu, stališča RS do regije kot tudi projekt »Povezovanje Balkana« potrebujejo dobro zasnovano in medresorsko izvajano komunikacijsko podporo ter okrepljeno javno diplomacijo. Informiranje, komuniciranje in promocija poteka v RS, v državah regije in EU.
- Izhodišča za komunikacijsko strategijo izhajajo iz Smernic delovanja RS do Zahodnega Balkana. Cilji, področja komuniciranja, ciljne javnosti, komunikacijska orodja, predvsem pa tematike oz. sporočila, se opredelijo v letnem komunikacijskem načrtu, ki ga pripravi Urad Vlade RS za komuniciranje v sodelovanju z ministrstvi in vladnimi službami. Načrt komunikacijske podpore potrdi Koordinacijski odbor za Zahodni Balkan, izvajajo pa ga sodelujoča ministrstva in vladne službe.